

Projekt daghem och fritidshem

Projektets omfattning

Projektet omfattade 37 av totalt 45 godkända daghem och fritidshem på Åland. De åtta daghem/fritidshem som inte inspekterades i samband med projektet har besökts eller godkänts under året. Dessa daghem/fritidshem kommer att besökas under 2012.

Projektinspektionen kan indelas i tre delområden; livsmedelslokalen, inomhus- och utomhusmiljön. Inomhus granskades speciellt våtutrymmen, städskrubbar och barnens lekmiljö. I livsmedelslokalen låg fokus på att ta in uppgifter för riskbedömning medan utomhusmiljön omfattade kontroll av barnens lekutrustning och lekplats i förhållande till de krav som ställs enligt rådande lagstiftning och standarder (SFS-EN 1176 och 1177).

Inspektionsresultat

Generellt sett var standarden hög på verksamheterna. Däremot kan det konstateras att många daghem genom en förbättrad egenkontroll enkelt kunde minska antalet noterade brister vid inspektion.

Inomhus

- På tjugo daghem förekom olika problem med ventilationen.
- På tretton daghem fanns;
  - Brister i våtutrymmen, främst hål och genomföringar i väggar som inte var tätade, där vatten kan tränga in och förorsaka skador i väggar och golv.
  - Klättringsbara hyllor som inte var förankrade och därmed kunde tippa över barnen.
  - Vattenblandare som inte hade spärr för varmvatten, kan leda till skållningsskador.
- Dessutom var vattentemperaturen i vattenblandare för hög eller för låg på åtta daghem.

- På åtta daghem fanns inte tillgång till pappershanddukar vid tvättställena.

Utomhus/lekplatsen

- På tjugofem lekplatser fanns brister i det stötdämpande underlaget vid lekredskapen.
- På sjutton lekplatser var grindarnas lås och konstruktion alltför enkla och fyllde inte sin funktion.
- På tretton lekplatser fanns större hålrum mellan mark och staket som enkelt möjliggjorde att barn kunde ta sig ut.
- Det framkom att elva lekplatser behöver fylla på sand i sandlådorna.
- På elva lekplatser var staketet i så dåligt skick, delvis borta eller alldeles för lågt mot trafikerad väg att det kräver åtgärder.

Samtliga inspekterade daghem med noterade brister ska åtgärda felen. I de fall det förekommer rekommendationer i inspektionsprotokollet får den ansvarige för verksamheten själv bedöma om man vill utföra åtgärden eller inte.

I de fall det förekommer allvarliga brister eller där det förekommer många enskilda brister som sammantaget ger behov till uppföljning kommer ett föreläggande att upprättas .

Information till daghemmen

I framtiden kommer ÅMHH att bedriva en mer objekt specifik tillsyn som i huvudsak går ut på att de objekt som har en god kontroll både skriftligt och praktiskt kommer att få mindre tillsyn och i förlängningen lägre avgift, medan de som inte har god kontroll kommer att erhålla tätare besök och högre avgift. I detta skede är en fungerande egenkontroll ett mycket viktigt instrument. Därför har samtliga objekt fått information om vikten av en fungerande kontroll i alla led.

Det är oroande att så många av daghemmen i projektet har problem med bland annat ventilation, vattenblandare utan spärr, låg varmvattentemperatur och dåligt med stötdämpande underlag mm. Flertalet av de brister som uppdragats är enkla att konstatera och åtgärda om man har en fungerande egenkontroll. Detta tyder sammantaget på att egenkontrollen i detta skede inte fungerar.

ÅMHH vill påminna verksamhetsutövarna om att det är deras ansvar och skyldighet att uppfylla gällande regler, förordningar och standarder.

I informationssyfte och för att skapa sig bättre kunskap om gällande regler på en lekplats kan boken "Säkra lekplatsen" utgiven av svenska kommunförbundet ge bra tips och råd. Den presenterar i huvudsak den

samlade kunskapen om säkerhetskrav för lekredskap och lekplatser som regleras genom olika standarder t.ex. SFS-EN 1176 och 1177.

Bakgrund

Enligt av landskapsregeringen fastställd tillsynsplan för 2011 ska daghem inspekteras i projektform.

För projektinspektionen debiteras ingen separat avgift. Årsavgiften för den regelbundna tillsynen har fastställts i Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighetens avgiftstaxa för 2011, beslutad av Ålands landskapsregering (2011:8) om taxa för ÅMHM. Avgiften faktureras årligen i början av påföljande år.

Beslutet justeras omedelbart.

För Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet

Ketzia Karring
T.f. Myndighetschef
Beslutande

Magnus Eriksson
Miljöskyddsinspektör
Föredragande